

Notat
til
Økonomiforvaltningen,
Borgerrepræsentationens Sekretariat

**Revision af udgifter til erstatning for tabt arbejdsfor-
tjeneste til Peter Schlüter – medlem af Borgerrepræ-
sentationen**

5. januar 2007

Indholdsfortegnelse

	Side
I. Resumé	3
Peter Schlüters kommentarer til Revisionsdirektoratets rapport	8
II. Indledning	25
Formål	26
Afgrænsning	26
Metode.....	27
III. Gældende regler	30
Lov om kommunernes styrelse.....	30
Bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv.....	31
Vejledning om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv.....	32
Betænkning nr. 1271 – Kommunalpolitikernes arbejdsvilkår.....	43
Andre kommuner mv.	45
Københavns Kommunes interne regler – Kursusregulativ.....	48
Næstformandskabet	51
Borgerrepræsentationens Sekretariat – forretningsgange	52
IV. Den revisionsmæssige undersøgelse mv.	57
Materiale til nye BR-medlemmer	58
Valget af erstatningsordningen	61
Gennemgang af de månedlige opgørelser mv.	64
Indberetning til lønsystemet	67
Revisionsdirektoratets vurderinger	70
Konklusion.....	72
Anbefalinger	73

Bilag

Brev af 3. januar 2007 fra Viewpoint Communication

Undersøgelsen har alene omhandlet håndteringen af udbetaling af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. Andre vederlag og udbetalte mindre godtgørelsesbeløb er ikke omfattet af undersøgelsen.

Undersøgelsen har ikke omfattet Peter Schlüters private økonomiske forhold (skat og moms) som selvstændig erhvervsdrivende, men Revisionsdirektoratet har efter aftale med Peter Schlüter fået forevist relevante privatøkonomiske oplysninger.

2. Konklusion Revisionsdirektoratets undersøgelse af den konkrete sag har generelt vist, at kommunens udgifter til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste er blevet administreret i overensstemmelse med de gældende eksterne og internt fastsatte regelsæt.

Revisionsdirektoratet finder – på grundlag af de af Peter Schlüter foreviste privatøkonomiske oplysninger – at det ikke kan sandsynliggøres, at der som selvstændig erhvervsdrivende er lidt et tab af en sådan størrelsesorden som udbetalt.

Hvorvidt der bør ske en regulering af de udbetalte erstatningsbeløb, er en administrativ/politisk beslutning. Efter direktoratets opfattelse må følgende kriterier indgå i overvejelserne herom:

- Borgerrepræsentationen har ikke fastsat krav til dokumentationen.
- Borgerrepræsentationens Sekretariat har derfor ikke fundet anledning til for selvstændig erhvervsdrivende at fastsætte specifikke krav for – som foreskrevet i Håndbogen – at kunne sandsynliggøre, at deltagelsen i det politiske arbejde har medført et konkret indtægtstab, og oplyst herom fx ved valget af erstatningsordningen. Dokumentationen er således en erklæring fra BR-medlemmet.
- Reglerne for dokumentation for selvstændig erhvervsdrivende er ikke klare og entydige.
- At kommunen som arbejdsgiver er nærmest til at bære udgiften.

3. anbefalinger Revisionsdirektoratet anbefaler, at Økonomiforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen, at der fastsættes specifikke krav til doku-

mentationen for udbetaling af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste til medlemmer af Borgerrepræsentationen, der er selvstændig erhvervsdrivende.

Rent praktisk kan dokumentationskravet opfyldes ved fx at indhente en revisorerklæring (fra statsautoriseret eller registreret revisor) eller lignende om størrelsen af formuetabet i pågældende virksomhed, fx regnskabsoplysninger, skatteoplysninger, timelønninger fra brancher mfl.

Erklæring indhentes efter hver periode, hvor erstatningsordningen er valgt (årligt), og på dette grundlag vurderes, om der skal ske regulering af det udbetalte erstatningsbeløb.

Revisionsdirektoratet bistår gerne ved tilrettelæggelsen af den fremtidige ordning.

Peter Schlüters kommentarer til Revisionsdirektoratets rapport

Mit beslutningsgrundlag forud for valget af ordningen tabt arbejdsfortjeneste

Ved årets start havde jeg en forventning om, at det sideløbende med virket i Borgerrepræsentationen burde kunne lade sig gøre at bestride et krævende fuldtidsjob i kommunikationsbranchen sideløbende med mit virke i Borgerrepræsentationen. Jeg var samtidig ved årets start uforberedt på den samlede BR-arbejdsomfang i løbet af dette første år, som nyt medlem af Borgerrepræsentationen.

Min samlede registrerede og godkendte BR-arbejdsomfang i 2006

Jeg sidder i et stort antal udvalg, bestyrelser, råd, fonde og nævn, etc. (alle ulønnede). Min samlede BR-arbejdsomfang svarede i 2006 til godt et halvt årsværk, eller godt 90 fulde arbejdsdage, hvilket dog kun omfatter det af mig registrerede og af BR-sekretariatet godkendte timeantal, som har udløst tabt arbejdsfortjeneste f.eks. ved deltagelse i følgende aktiviteter:

- BR-møder og diverse udvalgsmøder og underudvalgsmøder i forbindelse med f.eks.
- Socialudvalget
- Beskæftigelses- og Integrationsudvalget
- Revisionsudvalget

- Folkeoplysningsudvalget (jeg har fungeret som suppleant her det meste af året)
- Møder og aktiviteter i forbindelse med et antal bestyrelser, fonde, råd og nævn
- Faglige studieture, herunder udlandsrejser, f.eks. Ålborg, Amsterdam, Berlin, Malmø, London, heraf nogle af adskillige dages varighed
- Faglige (og frivillige) institutionsbesøg i kommunen med diverse udvalg (og generelt, desværre med en ret lav BR-medlemsdeltagelse i disse aktiviteter, men jeg har følt, at besøgene var vigtige i den politiske beslutningsproces og haft brug for at få et forsvarligt indblik i kommunens serviceniveau, samt institutionernes beskaffenhed og personalegruppernes arbejdsforhold og øvrige vilkår, samt ledelsesprincipper og ledelsens generelle kvalitet og resultater)
- Deltagelse i diverse faglige kurser, konferencer og seminarer, heraf mange aktiviteter af flere dages varighed
- Deltagelse i diverse KL-faglige aktiviteter på mine udvalgsområder, samt deltagelse i udenbys KL-møder som delegeret.

Min ikke-registrerede BR-arbejdsomfang i 2006 (andelen af såkaldt ulønnet kommunalpolitisk fritidsarbejde)

Oven i den BR-arbejdsomfang, som har udløst tabt arbejdsfortjeneste, svarende til en gennemsnitlig timeløn stort før skat, og som reglerne foreskriver maksimalt kr. 1.800 udbetalt pr. dag, uanset aktiviteternes varighed kommer så den samlede mængde ikke-registreret fritid, som jeg i årets løb har brugt på f.eks. mødeforberedelser, læsning af kilovis af dagsordener og omfattende sagsakter, rapporter, evalueringer, regnskaber, budgetter, partsindlæg, høringssvar, etc. Altså tid til bl.a. læsning af tusinder og atter tusinder af sider dokumenter i min fritid, hvilket jeg må betragte som væsentligt for en ansvarlig og forsvarlig varetagelse af dette borgerlige ombud.

Den samlede tid til f.eks. disse fritidsaktiviteter (uden løn/vederlag/tabt arbejdsfortjeneste) har for mit vedkommende stået direkte i forhold til det relativt store antal udvalg og poster jeg er blevet tildelt som ovenfor anført, samt det faktum, at jeg tillige ofte har måtte tiltræde som suppleant med kort varsel. Herudover har jeg valgt at deltage i andre frivillige BR-aktiviteter, som man altså ikke har pligt til at deltage i, men aktiviteter, som

jeg har fundet væsentlige og vitale for min varetagelse af det borgerlige ombud. I årets gennemsnit har jeg brugt godt en arbejdsdag om ugen på dette ulønnede fritidsarbejde, altså godt 50 arbejdsdage på årsbasis.

Et halvt årsværk til BR

Tilsammen med mine godt 90 arbejdsdage med tabt arbejdsfortjeneste bliver årets samlede tidsforbrug altså i alt 140 dage ud af årets godt 210 arbejdsdage, eller svarende til godt 28 arbejdsuger med en normal arbejdstid på 37,5 timer om ugen. Ingen arbejdsgiver i den private sektor vil formentlig på sigt kunne acceptere, at en fuldtidsansat kommunikationsmedarbejder skulle have fri i et sådant omfang for at passe et borgerligt ombud som i mit tilfælde, hvor jeg har prioriteret dette ansvar og afsat i alt 90 arbejdsdage x 7,5 timer. Derfor har jeg måttet finde andre arbejdsmæssige løsninger end et fuldtidsjob sideløbende med BR-arbejdet. Det lykkedes mig i årets løb at finde et deltids job som kommunikationskonsulent hos en virksomhed, som indtil videre har accepteret en yderst fleksibel arbejdstid, så jeg samtidig kunne passe mit borgerlige ombud på passende vis. Således har jeg i årets løb på samme tid arbejdet både som freelancer og deltidsansat.

Freelancer, eller ansat, eller begge dele på én gang

I løbet af vinteren 2006 stod det hurtigt klart, at jeg i årets løb umuligt ville kunne bestribe et krævende fuldtidsjob i kommunikationsbranchen sideløbende med det samlede BR-arbejde. Følgelig søgte jeg at finde en jobmæssig løsning som gjorde, at jeg kunne få min privatøkonomi til at hænge nogenlunde sammen, dels grundet arbejdsmængden i BR og i forhold til min først på året forventede månedsindtægt på _____ som fuldtidsansat kommunikationskonsulent, hvilket omtrent svarer til _____ i timen, eksklusiv pension og feriepenge, hvilket tillige er niveauet for konsulenter med min anciennitet og faglige kompetencer. Det kom ikke i årets løb til mit kendskab – jeg er ikke blevet belært med, at en sådan løsning, altså en blanding af freelance arbejde og deltidsansættelse eventuelt kunne være i strid med gældende regler.

Et skønsmæssigt indtægtstab – hvilke regler og retningslinier

Jeg har i løbet af 2006 forsøgt at opretholde mit ved årets start forventede indtjeningsniveau ved dels at arbejde sideløbende med BR som freelancer, dels som deltidsansat (halv tid) på et kommunikationsbureau med en blanding af faste og fleksible arbejdstider og dels har jeg i en periode ansat som deltids koordinator med løn afregnet på honorarbasis. Det har været vanskeligt for mine arbejdsgivere at acceptere, at jeg ofte har været nødt til at tage fri for at deltage i diverse møder for BR, og jeg har ikke hidtil været i stand til at leve op til aftaler om min samlede ugentlige arbejdsmængde grundet min prioritering af BR-arbejdet og deltagelse i de mange aktiviteter ofte indenfor normal arbejdstid. Løsningen har været problematisk rent tidsmæssigt, dels for mig som freelancer og for min senere deltidsarbejdsgiver, grundet et forståeligt ønske om en vis grad af kontinuerlig tilstedeværelse på arbejdspladsen.

Beregningsgrundlag og sandsynliggørelse af skønsmæssig tabt arbejdsfortjeneste

Ved årets start havde jeg regnet med, at min forventede hovedindtægt, om måneden hovedsageligt ville komme fra freelancearbejde, hvor jeg anvender en timesats stort , hvilket er niveauet for konsulenter i min branche. Grundet mit uforudset omfattende og tidskrævende engagement i BR-arbejdet har det ikke vist sig muligt at opretholde den forventede og nødvendige kontinuitet som freelance arbejdet kræver, idet den samlede registrerede og ulønnede BR-arbejdsmængde langt har oversteget hvad svarer til et normalt deltidsjob. Derfor søgte jeg senere på året at supplere min indtægt med et deltidsjob på et kommunikationsbureau for at få økonomien til at hænge sammen.

Fortolkning af regler og retningslinier

Jeg føler, at det har været vigtigt at beskrive mine arbejdsforhold og BR-arbejdsmængden nøjagtig som de er i mit tilfælde, ikke mindst fordi jeg har oplevet, at Revisionsdirektoratet måske ikke helt har kunnet acceptere min beskrivelse af det fulde omfang, samt de uheldige konsekvenser af min lidt prekære arbejdsmæssige situation, samt mine jobmæssige muligheder og ikke mindst begrænsninger - og altså samtidig selve baggrunden for min skønsmæssige fastsættelse af "det lidte tab" i forbindelse med BR-arbejdet i årets løb, svarende til godt et halvt års fuldtidsarbejde, som løbende er blevet registreret og

godkendt af Næstformandskabet i BR. Jeg har tillige løbende haft kontakt med BR-sekretariatets jurister for at få verificeret mine afregninger, netop fordi jeg ville sikre mig, at alt foregik helt korrekt. Jeg har ikke i løbet af årets ti første måneder haft nogen anledning til at fatte mistanke om, at min fortolkning af reglerne, endsige BR-sekretariatets håndtering af tabt arbejdsfortjeneste ikke skulle være foregået fuldstændig korrekt.

Med de af BR-sekretariatet i foråret udstukne retningslinier om ordningen tabt arbejdsfortjeneste har jeg efter bedste evne og overbevisning forsøgt at sandsynliggøre "det lille tab", og jeg mener grundlæggende, at jeg dels har handlet rimeligt og ansvarligt, samt brugt almindelig sund fornuft. At mine afregninger og grundlaget herfor tillige hidtil har ligget indenfor rimelighedens grænser og endda ganske tæt på mit forventede indtægts-tab, samt indenfor de udstukne retningslinier dels i forhold til min arbejdsmæssige situation og ifølge BR-sekretariatets anviste regler og procedurer for udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste.

Er der brug for mere klare regler og retningslinier, eller fungerer ordningen efter hensigten?

Der foreligger ifølge Revisionsdirektoratets undersøgelse ikke klare regler eller retningslinier, eller blot præcedens i tilfælde som mit, hvor jeg i et forsøg på at opretholde en nogenlunde rimelig indtjening på samme tid har arbejdet både som deltidsansat og freelancer grundet den uforudsete BR-arbejdsomængde i årets løb og grundet de mange beslægtede aktiviteter, herunder f.eks. møder i diverse udvalg, råd, nævn, fonde, bestyrelser og institutioner, samt kurser, konferencer, seminarer og faglige studierejser i årets løb, etc.

Den helt korrekte løsning, som samtidig er rimelig, brugbar og demokratisk acceptabel

Det skal velsagtens være muligt for alle borgere, både i den offentlige og private sektor, at engagere sig i kommunalpolitik og samtidig få dækket deres økonomiske tab på rimelige vilkår, hvad enten det gælder freelancere, selvstændige eller arbejdsgivere i fald man er ansat. I mit tilfælde har der i årets løb været tale om en vanskelig, men nødvendig

blanding af freelance arbejde og ansættelsesforhold på deltid for at sikre en nogenlunde indtægt.

Løsningen kan måske fremover blive, at jeg koncentrerer mig 100% om ét deltidsjob og supplerer med tabt arbejdsfortjeneste i forhold til BR, altså i forhold til, at jeg på en af kommunen accepteret og sandsynliggjort måde er i stand til f.eks. at bestride et job som kommunikationskonsulent til en løn, som falder indenfor gennemsnittet for journalister og kommunikationskonsulenter med min anciennitet, svarende til min timeløn på et kommunikationsbureau sat i forhold til lønnen for et fuldtidsjob. Spørgsmålet er blot i sin enkelthed, om Revisionsdirektoratet og evt. andre instanser kan håndtere og acceptere denne fremgangsmåde efter de gældende regler.

Min fortolkning af Revisionsdirektoratets rapport angående mit tilfælde

Som konsekvens af konklusionen i Revisionsdirektoratets rapport bliver jeg måske, alt efter hvorledes rapporten fortolkes og udmøntes af administrationen, fremover nødt til at droppe alt freelancearbejde og tvinges måske hermed rent administrativt til at "vælge side", altså måske at blive tvunget til enten udelukkende at arbejde som ansat på deltid, suppleret med erstatning for tabt arbejdsfortjeneste til en arbejdsgiver, eller som 100% freelancer. Som jeg tolker rapporten skal denne erstatning tilgå en primær arbejdsgiver i stedet for at tilfalde mig, som jobmæssigt har valgt en blanding af freelancer og deltidsansættelse. Muligvis vil dette for kommunen ifølge de gældende regler være den eneste acceptable fremgangsmåde.

Hurra for friheden, og mulighederne og retten til selv at vælge

Mit eget slutfacit er, at jeg i tabt arbejdsfortjeneste i årets løb har fået udbetalt hvad der stort set svarer til en timeløn som fastansat: før skat, eksklusive pension og feriepenge. Årets gennemsnitlige timeløn i forbindelse med BR-arbejdet har nemlig for mit vedkommende været alt inklusive før skat. Disse to tal stemmer i rimelig grad overens med hinanden. Havde jeg derimod udelukkende i årets løb beskæftiget mig med freelancearbejde til en timeløn stort , og så havde forskellen mellem mit skønmæssige lidte tab og den udbetalte tabte arbejdsfortjeneste været graverende. At jeg såle-

des har fastsat min timesats for tabt arbejdsfortjeneste til kr. 480 medvirker til, at der er et match indenfor rimelighedens grænser i forhold til, at jeg kunne varetage et fuldtidsjob som kommunikationskonsulent, eller tilsvarende arbejde på fuld tid som freelancer..

Politisk venstrehåndsarbejde – nej tak

Den ifølge Revisionsdirektoratets rapport muligvis eneste helt korrekte løsning, vil, som jeg umiddelbart tolker rapporten være, at man skal beskæftige sig enten som 100% ansat, eller som 100% freelancer. En sådan løsning vil således stærkt begrænse friheden til selv at vælge hvorledes han eller hun ønsker at arbejde. En sådan løsning vil f.eks. i mit tilfælde tvinge mig til udelukkende at arbejde enten alene som fast ansat hos en arbejdsgiver til [redacted] i timen, eller alene som freelancer i størst mulig udstrækning til [redacted] i timen og hermed uden mulighed for at supplere min samlede indtægt i forhold til det skønmæssige tab i forbindelse med BR-arbejdet og i det omfang, jeg hidtil har valgt at engagere mig dels i de politiske beslutningsgrundlag, processerne og institutionerne og serviceniveauet i en stor kommune som København. En sådan løsning finder jeg dels problematisk at udmønte i praksis for ikke-fast ansatte BR-medlemmer og tillige stærkt begrænsende i forhold til individets ret til suverænt selv at fastlægge sine arbejdsmæssige og indtægtsmæssige rammer på bedste vis i forhold til BR-arbejds mængden og et heraf følgende skønmæssigt fastsat som dokumenteret tab af arbejdsfortjeneste. Min umiddelbare fortolkning er, at man hermed vil blive administrativt begrænset i sine muligheder for at dække et privatøkonomisk tab, idet man påtager sig et politisk medansvar i en kommune af Københavns størrelse og omfang. Alternativet er skræmmende: Politisk venstrehåndsarbejde og fravalg af alle aktiviteter, som ikke er pligtige at deltage i. En sådan løsning vil hverken politikerne eller byens borgere velsagtens være tjent med. Det skal derfor efter min mening fortsat være muligt for alle borgere på lige fod at engagere sig på passende og forsvarlig vis i BR-arbejdet, hvad enten man er ansat i det offentlige eller i den private sektor, hvad enten man er freelancer eller deltidsansat – eller en blanding heraf.

Overnævnte kommentarer giver ikke Revisionsdirektoratet anledning til at ændre konklusion og anbefalinger.

II. Indledning

4. Økonomiforvaltningen, Borgerrepræsentationens Sekretariat, har ved mail den 1. december 2006 anmodet Revisionsdirektoratet om at foretage en undersøgelse af udgifter til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste til Peter Schlüter, medlem af Borgerrepræsentationen. Aftalen blev indgået på initiativ af Peter Schlüter.

Undersøgelsen skal belyse kommunens håndtering af sagen i forhold til gældende regler, herunder dokumentationen for størrelsen af tabet.

Anmodningen er sket med baggrund i artikler i dagspressen om udbetaling af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste til medlem af Borgerrepræsentationen Peter Schlüter og pågældendes privatøkonomi.

Undersøgelsen blev drøftet med Peter Schlüter i tilknytning til et møde i Revisionsudvalget den 4. december 2006. Det blev i denne forbindelse aftalt, at undersøgelsen ikke omfatter Peter Schlüters privatøkonomiske forhold, da dette ligger uden for Revisionsdirektoratets opgavevaretagelse.

Formål

5. Formålet med undersøgelse har været at bedømme:

- Overholdelsen af gældende bestemmelser, herunder lovgivningen og kommunens interne regler.
- Dokumentationen for opgørelsen af erstatningen for tabt arbejdsfortjeneste.
- Rigtigheden af kommunens udgifter til erstatningen til Peter Schlüter for tabt arbejdsfortjeneste.

Afgrænsning

6. Peter Schlüter blev valgt til Københavns Borgerrepræsentation med virkning fra 1. januar 2006. Undersøgelsen har derfor alene omhandlet håndteringen af udbetaling i 2006 af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, herunder at der i det faste vederlag, der udbetales til medlemmer af Borgerrepræsentationen, er sket den foreskrevne reduktion.

Andre vederlag og udbetalte godtgørelsesbeløb er ikke omfattet af undersøgelsen.

Undersøgelse omfatter ikke Peter Schlüters privatøkonomiske forhold som selvstændig erhvervsdrivende (skat og moms). Endvidere indgår ikke kommunens håndtering af aktindsigtssagen, som har foranlediget omtalen i dagspressen

Metode

7. Revisionsdirektoratets undersøgelse er baseret på kopier af Peter Schlüters erklæringer til brug for opgørelse af erstatningen samt kopi af Administrationssekretariatets indberetningsbilag til lønsystemet. Kopierne er leveret af Borgerrepræsentationens Sekretariat.

Der er foretaget stikprøver af, hvorvidt erstatningsbeløb er ydet til berettigede aktiviteter, samt at erstatningsbeløb er korrekt beregnet og udbetalt.

Som grundlag for Revisionsdirektoratets vurdering af, om håndteringen af sagen er sket i overensstemmelse med gældende regler, har direktoratet anvendt lov om kommunernes styrelse og kommentarer hertil, Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse og vejledning om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv samt ministeriets afgørelser og udtalelser om kommunale forhold.

Endvidere er anvendt Regulativ for Borgerrepræsentationens medlemmers deltagelse i kurser og kursuslignende arrangementer samt bemærkninger hertil, Borgerrepræsentationens Sekretariats forretningsgang for udbetaling til BR-medlemmer i henhold til den kommunale styrelseslovs § 16 samt Københavns Borgerrepræsentations Håndbog for medlemmer.

Der er efter direktoratets skøn indhentet supplerende oplysninger i Borgerrepræsentationens Sekretariat og Administrationssekretariatet.

Borgerrepræsentationens Sekretariat har bekræftet, at alt materiale, som Revisionsdirektoratet har anmodet om, og som er forvaltningen bekendt og relevant for sagen, er sendt til Revisionsdirektoratet.

Der er indhentet forskellige oplysninger hos Peter Schlüter til brug for en bedømmelse af dokumentationen for den tabte arbejdsfortjeneste.

Medlem af Borgerrepræsentationen Peter Schlüter og Borgerrepræsentationens Sekretariat har haft mulighed til at kommentere notatets faktuelle indhold og meddele eventuelle standpunkter.

III. Gældende regler

Lov om kommunernes styrelse

8. Lov om kommunernes styrelse (KSL), jf. lovbekendtgørelse nr. 1060 af 24. oktober 2006 (seneste), bestemmer i § 16, stk. 5, at et medlem kan vælge at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. I så fald reduceres det faste vederlag. Valget foretages med virkning for ét regnskabsår ad gangen.

Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om ydelse af erstatningen, herunder om reduktion af det faste vederlag.

Bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv

9. Indenrigs- og Sundhedsministeriet har udstedt bekendtgørelse nr. 584 af 9. juli 2002 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv.

Der fremgår heraf, at erstatningen for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste pr. dag højst kan udgøre det femdobbelte af diætsatsen, som pr. 1. januar 2006 kan opgøres til 360 kr. Satsen forhøjes med 5 kr. hvert år den 1. januar. Det højeste daglige beløb udgør således 1800 kr. pr. 1. januar 2006.

Borgerrepræsentationen afgør, om erstatningskravet kan anses for dokumenteret.

Det fremgår videre af bekendtgørelsen, at det faste vederlag reduceres med 20.000 kr., såfremt et medlem har valgt at modtage erstatning for dokumenteret arbejdsfortjeneste. Valget skal foretages for og med virkning fra ét regnskabsår ad gangen. For det første år i valgperioden skal valget dog først foretages inden den 1. februar.

Vejledning om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv
10. Indenrigs- og Sundhedsministeriet har i en vejledning nr. 79 af 9. september 2002 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv givet en fremstilling af de gældende regler. Fremstillingen indeholder bl.a. en omtale af praksis på områder, hvor der har vist sig at være et særligt behov herfor. Der er ikke tale om en udtømmende gennemgang af regelsættet og den hertil knyttede praksis.

Ifølge vejledningen er det i § 16, stk. 1, litra a-f, i KSL udtømmende angivet, hvilke aktiviteter det faste vederlag som medlem af Borgerrepræsentationen omfatter.

Opregningen er foretaget af hensyn til en nærmere afgrænsning af de tilfælde, hvor et medlem har krav på eller af Borgerrepræsentationen kan tillægges ret til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Der redegøres i det følgende for de tilfælde, hvor et medlem har krav på (litra a-e) eller af Borgerrepræsentationen kan tillægges ret (litra f) til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

- **Omfattede aktiviteter**

11. Litra a omfatter deltagelse i møder i Borgerrepræsentationen, økonomiudvalg, stående udvalg, udvalg nedsat i henhold til § 17, stk. 4, samt de underudvalg, der er nedsat af Økonomiudvalget og de stående udvalg. Af forarbejderne til loven fremgår det, at mødebetingelsen indebærer, at samtlige medlemmer af organet skal være indkaldt til det pågældende møde, og at medlemmerne af organet skal deltage i en forhandling og træffe beslutning – eller i hvert fald have mulighed herfor. Også deltagelse med observatørstatus er omfattet af bestemmelsen.

12. Litra b omfatter deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af kommunale hverv, der udføres efter valg af Borgerrepræsentationen, medmindre der på andet grundlag er fastsat bestemmelse om særskilt vederlæggelse. Betydningen heraf indebærer, at vedkommende reelt skal være udpeget af Borgerrepræsentationen. Hvis Borgerrepræsentationen ved udpegningen er bundet af indstillinger fra foreninger eller organisationer på en sådan måde, at der ikke er nogen reel valgmulighed, kan vedkommende ikke anses for

at være valgt af Borgerrepræsentationen. Bestemmelsen omfatter ikke hverv, der udføres efter valg af et udvalg eller andre.

Som eksempel på hverv, der på den baggrund ikke kan anses som omfattet af denne bestemmelse, nævnes medlemskab af de lokale radio- og fjernsynsnævn, hvor medlemmerne skal være forenings- eller organisationsrepræsentanter, og medlemskab af de kommunale ældreråd, hvor medlemmerne vælges ved direkte valg. Dette indebærer, at der til medlemmerne ikke i medfør af lovens § 16 a, jf. § 16, stk. 1, litra b, kan ydes diæter, erstatning for tabt arbejdsfortjeneste eller udgiftsgodtgørelse.

Det følger videre af litra b, at medlemmer af Borgerrepræsentationen, der er valgt til at varetage et hverv, kan modtage såvel det faste vederlag efter den kommunale styrelseslov som en særlig vederlæggelse i form af fx diæter og honorarer mv. i de tilfælde, hvor der på særligt grundlag – i særlovgivningen eller i vedtægter for kommunale fællesskaber, selvejende institutioner el.lign. – er fastsat bestemmelser herom.

13. Litra c omfatter deltagelse i kurser mv., der af Borgerrepræsentationen eller af Økonomiudvalget efter bemyndigelse af Borgerrepræsentationen anses for at have betydning for varetagelsen af de under litra a og b nævnte hverv.

Ved kurser forstås arrangementer, hvori der som en ikke uvæsentlig del indgår egentlig undervisningsvirksomhed. Herudover antages også omfattet kursuslignende arrangementer som konferencer, årsmøder og orienteringsmøder, fx møder i kommuneforeningerne. Der er i praksis lagt vægt på, at de arrangementer, der kan henføres under kurser mv., er af almen karakter og uden direkte sammenhæng med konkrete sager i kommunen.

Kompetencen til at afgøre, om et kursus anses for at have betydning for varetagelsen af de nævnte hverv, tilkommer Borgerrepræsentationen i hvert enkelt tilfælde. Borgerrepræsentationen kan overlade kompetencen til at træffe afgørelse om kursers betydning til Økonomiudvalget, men ikke til et stående udvalg, andre udvalg, råd o.lign., eller til forvaltningen.

De praktiske problemer, der måtte være forbundet med dette delegationsforbud, kan eventuelt afhjælpes ved udarbejdelse af generelle regler – fx i et særligt regulativ – for, hvilke kurser mv. Borgerrepræsentationen anser for at have betydning for varetagelsen af de i § 16, stk. 1, litra a og b, nævnte hverv. Det skal efter sådanne faste regler hovedsageligt bero på objektivt konstaterbare kendsgerninger, om et kursus, som et medlem af Borgerrepræsentationen – eller et ikke-medlem af Borgerrepræsentationen, jf. § 16 a, stk. 1 – ønsker at deltage i, er omfattet. Reglerne skal således ikke overlade et skøn til de medarbejdere, der administrerer kursusdeltagelsen.

Studieture og lignende er som udgangspunkt ikke omfattet. Det er dog i praksis antaget, at en studietur i særlige tilfælde kan indeholde aktiviteter, der har karakter af kursusvirksomhed eller kursuslignende virksomhed. Det betyder, at disse aktiviteter vil kunne være omfattet af litra c. Dette indebærer, at der for den tid, der medgår til disse aktiviteter, er ret til udbetaling af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse, men ikke for den tid, der medgår til andre aktiviteter.

14. Litra d omfatter deltagelse i seminarer fx budgetseminarer. Seminarer for udvalg er ikke omfattet af bestemmelsen.

15. Litra e omfatter revisionens forelæggelse af beretninger.

16. Litra f vedrører varetagelse af andre kommunale hverv end møder efter anmodning fra Borgerrepræsentationen eller dennes udvalg. Der er tale om hverv, hvor mødebetingelsen ikke er opfyldt. Bestemmelsen omfatter fx deltagelse i forhandlinger med andre kommunale eller statslige myndigheder, studieture, repræsentativt arbejde, besigtigelser og deltagelse i borgermøder, i det omfang udførelsen af hvervet sker efter anmodning fra Borgerrepræsentationen eller dennes udvalg. Såfremt der planlægges fx en studietur eller en besigtigelse for et udvalg som helhed, skal deltagelse heri ske efter anmodning fra Borgerrepræsentationen, for at aktiviteten kan anses for omfattet af litra f.

- **Ikke omfattede aktiviteter**

17. Litra g omfatter alle øvrige aktiviteter, som er forbundet med varetagelsen af de hverv, der er nævnt i litra a-f. Under bestemmelsen hører således mødeforberedelse samt besigtigelser, tilsynsforretninger, studieture, venskabsbybesøg og deltagelse i repræsentativt arbejde, der ikke finder sted efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dens udvalg. Møder i underudvalg, der ikke er nedsat af Borgerrepræsentationen, anses tillige som en aktivitet, der er omfattet af litra g.

Hvis en aktivitet er omfattet af litra g, kan der ikke ydes erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med aktiviteten, jf. lovens § 16, stk. 5. Dette gælder også for rejsetid i forbindelse med studieture, hvor hovedformålet med turen og den overvejende del af turens program vedrører forhold, der er omfattet af litra f.

- **Krav til dokumentation af tabet samt udbetaling**

18. Ifølge vederlagsvejledningen forudsætter erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, at der er lidt et tab i forbindelse med varetagelsen af et kommunalt hverv.

Loven sonderer ikke mellem hovederhverv og bierhverv. Indtægtstab, der skyldes, at den pågældende ikke kan varetage bibeskæftigelse på grund af et kommunalt hverv, kan også kræves erstattet.

Erstatningsbeløbet omfatter alle mistede økonomiske ydelser i forbindelse med fraværet, herunder feriegodtgørelse, manglende pensionsindbetalinger mv.

Erstatningen ydes for selve mødetiden mv. og den samlede rejsetid i forbindelse med mødet mv. Forberedelsestid i forbindelse med møder mv. kan ikke indgå i erstatningsregningen.

Kun hvis indholdet eller karakteren af vedkommendes arbejde gør, at medlemmet lider tab derudover, kan dette tab erstattes. Borgerrepræsentationen må i givet fald tage stilling til, hvorvidt arbejdsforholdet har en sådan karakter, at der kan dokumenteres indtægtstab

for en hel arbejdsdag eller et vist antal timer, uanset at varetagelsen af det kommunale hverv ikke har haft en tilsvarende tidsmæssig udstrækning.

Ifølge vejledningen er der ikke efter loven eller bekendtgørelsen noget krav om, at det pågældende medlem skal søge at begrænse sit tab ved så vidt muligt at få omlagt sin arbejdstid, og der består ikke nogen adgang for Borgerrepræsentationen til at stille krav herom.

Det er Borgerrepræsentationen, der afgør, om tabet kan anses for dokumenteret.

For lønmodtagere vil en skriftlig erklæring fra vedkommendes arbejdsgiver normalt være tilstrækkelig dokumentation.

For selvstændige erhvervsdrivende, der driver virksomhed i selskabsform, vil det lidte tab ofte ikke umiddelbart give sig udtryk i reduceret indtjening, men tabet vil i stedet manifestere sig som et formuetab i selskabet. Dette har principielt ingen betydning for retten til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Ifølge vederlagsvejledningen vil Borgerrepræsentationen normalt kunne anse tabet for dokumenteret ved en erklæring fra den pågældende selvstændige erhvervsdrivende, forudsat at de foreliggende omstændigheder i øvrigt sandsynliggør, at det påståede tab er lidt.

19. Udbetaling af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste sker som udgangspunkt til kommunalbestyrelsesmedlemmet.

Betænkning nr. 1271 – Kommunalpolitikernes arbejdsvilkår

20. Et af indenrigsministeren nedsat udvalg om kommunalpolitikernes arbejdsvilkår og repræsentationen i de kommunale råd afgav i 1994 betænkning nr. 1271 – Kommunalpolitikernes arbejdsvilkår.

Udvalget overvejede særligt, om princippet om enklere og klarere regler skulle følges helt konsekvent, også således at muligheden for erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste blev afskaffet.

Afskaffelse af muligheden for at vælge erstatning for tabt arbejdsfortjeneste måtte efter flertallets opfattelse isoleret set antages at forringe – og ikke som forudsat i udvalgets kommissorium at forbedre – kommunalpolitikernes vilkår.

Selv om der skulle blive tale om vederlæggelse på et niveau, der tåler sammenligning med en deltidslønnig, kunne det endvidere efter flertallets opfattelse ikke afvises, at det vil kunne påvirke muligheden for at rekruttere personer til det kommunalpolitiske arbejde i negativ retning, at enhver mulighed for at få erstattet dokumenteret arbejdsfortjeneste måtte blive udelukket. Det gælder ikke alene i forhold til muligheden for at gøre andelen af privat ansatte i de kommunale råd mere repræsentativ – men på samme måde i forhold til gruppen af selvstændigt erhvervsdrivende og i forhold til de offentligt ansatte.

Udvalgets flertal foreslog på denne baggrund, at muligheden for at opnå erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste blev opretholdt.

Andre kommuner mv.

21. Revisionsdirektoratet har ved en søgning på Internettet observeret forskellige metoder for tilvejebringelse af dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste for selvstændigt erhvervsdrivende i tilsvarende type sager. Blandt andet skal nævnes:

- Dokumentation for tabet og dets størrelse anses at foreligge ved erklæring fra revisor.
- Tabet dokumenteres for selvstændigt erhvervsdrivende ved en erklæring fra revisor eller lignende.

En kommune har fastsat følgende:

- Hvor mødeaktiviteten sker uden for arbejdstid er der ikke lidt et tab, og der udbetales ikke tabt arbejdsfortjeneste. Der udbetales tabt arbejdsfortjeneste indtil senest kl. 18.00.
- Udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste vedrørende aktiviteter efter kl. 18.00 sker alene hvor medlemmet kan dokumentere at have aflyst planlagt arbejde.

- Hvor arbejdet kan varetages af en afløser udbetales et beløb svarende til den faktiske udgift til indkaldelse af afløser.
- Medlemmer som er selvstændigt erhvervsdrivende, og som ikke kan antage en afløser under fravær, lider et indtægtstab ved deltagelse i aktiviteter.
- Der er ikke fastlagte timesatser vedrørende den fortjeneste, som de enkelte medlemmer har tabt. Hvor der er vejledende timesatser for fagområdet, anvendes disse. Det er p.t. Advokatsamfundets vejledende satser for salærer og Dansk Journalistforbunds vejledende vilkår.
- Hvor en selvstændig erhvervsdrivende arbejder efter en fast timesats, fx for køresko-
leundervisning, lægges denne timesats til grund.

Kommunernes Landsforening har på forespørgsel fra en kommune om praksis for dokumentation af tabt arbejdsfortjeneste i forhold til selvstændigt erhvervsdrivende ikke kunnet oplyse om egentlig praksis, men har givet følgende vejledninger:

Beregning af tab for selvstændigt erhvervsdrivende kan foretages på flere måder.

Fx ved at omregne et dokumenteret årsresultat til timeløn og på den baggrund erstatte for mødets varighed. Det kan her være vanskeligt reelt at afgøre, om medlemmet reelt har haft arbejdstid i den periode, mødet varede, ligesom det ikke er uvæsentligt hvilket årsregnskab, der lægges til grund for beregningen. Reelt kan seneste årsregnskab være meget forskelligt fra det, der skabes i den konkrete periode, mødet afholdes.

En anden fremgangsmåde kan være, at medlemmet dokumenterer udbetaling til en erstatningsarbejdskraft, når medlemmet er til møder. Der vil i så fald ikke være tvivl om, at medlemmet skulle have arbejdstid i det pågældende mødetidspunkt, og hvad det konkrete tab er. Dog kan det diskuteres, om erstatningsarbejdskraften kan opretholde den samme "indtjening", som medlemmet selv ville have kunnet gøre i den pågældende periode.

Københavns Kommunes interne regler – Kursusregulativ

22. Borgerrepræsentationen har vedtaget et Regulativ med bemærkninger af 9. februar 2006 (BR 101/06) for Borgerrepræsentationens medlemmers deltagelse i kurser og kursuslignende arrangementer.

Regulativet fastlægger rammerne for, hvilke kurser og kursuslignende arrangementer, der for medlemmer af Borgerrepræsentationen anses for omfattet af § 16, stk. 1, litra c, i KSL. Der ydes som nævnt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ved deltagelse i kurser mv. omfattet af Regulativet.

Ved kurser forstås arrangementer af orienterende karakter, hvori der som en ikke uvæsentlig bestanddel indgår egentlig undervisningsvirksomhed. Kursuslignende arrangementer som seminarer, konferencer, årsmøder, orienteringsmøder mv. anses tillige som kurser. Kurset skal normalt være uden direkte sammenhæng med verserende sager i Københavns Kommune.

Endvidere er omfattet kurser, der henvender sig til medlemmer af Borgerrepræsentationen, og som i væsentlig omfang vedrører kommunens styrelse, lovgivning og aftaler på det kommunale område, kommunens budgetlægning og økonomistyring og kommunens planlægning, prioritering og omstilling inden for de områder, Borgerrepræsentationen og dets udvalg varetager, jf. styrelsesvedtægten for Københavns Kommune.

Kurser, der henvender sig til kommunalbestyrelsesmedlemmer og er udbudt af Københavns Kommune, herunder Københavns Kommunes Kursuscenter, Stiftelsen Hæselby, Den kommunale Højskole, Kommunernes Landsforenings Kursusudvalg og Danmarks Forvaltningshøjskole anses tillige som relevante.

Endvidere anses et kursus, der i væsentligt omfang vedrører områder, indenfor hvilket et medlem er udpeget til varetagelse af et hverv, jf. § 16, stk. 1, litra b, i lov om kommunernes styrelse, tillige for relevant for det pågældende medlem.

Regulativet gælder alene kurser, som afholdes i Danmark og Sverige. Kurser uden for Danmark i øvrigt forelægges Borgerrepræsentationen til vurdering i hvert enkelt tilfælde.

Regulativet gælder for en kommunal valgperiode og skal genbehandles på Borgerrepræsentationens første ordinære møde i hver ny valgperiode.

23. Bemærkningerne til Københavns Kommunes Borgerrepræsentations Regulativ for borgerrepræsentationsmedlemmers deltagelse i kurser og kursuslignende arrangementer indeholder bidrag til uddybning og til forståelsen heraf.

Næstformandskabet

24. Borgerrepræsentationens 1. og 2. næstformænd administrerer Regulativ for Borgerrepræsentationens medlemmers deltagelse i kurser og kursuslignende arrangementer og tager inden for regulativets rammer stilling til modtagne kursusansøgninger.

Kursusansøgninger fremsendes til Borgerrepræsentationens Sekretariat, der sørger for kursustilmelding.

Kursustilbud, som retter sig mod medlemmer af Borgerrepræsentationen, men som ikke umiddelbart er omfattet af Regulativet, forelægges Borgerrepræsentationen, som vurderer, om kurserne er omfattet af LKS § 16, stk. 1, litra c.

Borgerrepræsentationens medlemmers kursusdeltagelse registreres på en oversigt, som forelægges Økonomiudvalget en gang hvert halve år til orientering.

Borgerrepræsentationens Sekretariat – forretningsgange

25. Borgerrepræsentationens Sekretariat har udarbejdet en forretningsgangsbeskrivelse for udbetaling til BR-medlemmer i henhold til den kommunale styrelseslovs § 16. Beskrivelsen af 16. maj 2002 er senest opdateret den 1. oktober 2006.

Ud over de faste vederlag, formandsvederlag, udvalgsvederlag mv. er der tale om erstatning af tabt arbejdsfortjeneste, diæter, tilskud til børnepasning og dækning af en række andre nærmere specificerede udgifter efter dokumentation.

Forretningsgangsbeskrivelsen dækker de tilfælde, hvor et medlem/en stedfortræder anmoder om udbetaling af en ydelse på grundlag af reglerne i § 16, som ligger ud over den faste anvisning af de løbende vederlag.

Ifølge forretningsgangen er proceduren for erstatning for tabt arbejdsfortjeneste følgende:

- Medlemmet afleverer en opgørelse over erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i underskreven stand til Borgerrepræsentationens Sekretariat.
- Opgørelsen journaliseres i eDoc af den ansvarlige jurist for vederlagssager i Borgerrepræsentationens Sekretariat.
- Den ansvarlige jurist eller kontorchefen for Borgerrepræsentationens Sekretariat kontrollerer, at opgørelsen opfylder de til enhver tid gældende bestemmelser i lovgivningen mv., og at den fornødne dokumentation er til stede. Såfremt der mangler dokumentation, indhentes denne, inden sagen videreekspederes.
- Når opgørelsen er kontrolleret, påfører den ansvarlige jurist eller kontorchefen for Sekretariatet dato og underskrift samt en note om, at anmodningen er kontrolleret.
- Herefter ekspederes sagen videre til Økonomiforvaltningens Administrationssekretariat til udbetaling.
- Udbetaling finder herefter sted efter de til enhver tid gældende forskrifter herom.

26. Det er supplerende oplyst, at kontrollen består i at undersøge, hvorvidt den af medlemmet oplyste aktivitet har fundet sted, tidspunktet herfor samt om medlemmet har deltaget. Endvidere vurderes det, om aktiviteten er erstatningsberettiget, jf. KSL. § 16, stk. 1, litra a-f.

Såfremt der er tale om en aktivitet, der ikke umiddelbart vurderes at være omfattet af KSL § 16, stk. 1, litra c, skal deltagelse i kurset – forinden aktiviteten kan anvises – godkendes af Borgerrepræsentationens 1. og 2. næstformand efter indstilling fra Sekretariatet. Der rekvireres i den forbindelse materiale om kurset med henblik på at vurdere, om aktiviteten falder inden for kursusregulativets rammer. Hvis dette er tilfældet, udfyldes en blanket, som faxes til næstformændene, der i forening tager stilling til, om kursusdeltagelsen er omfattet af kursusregulativet. Såfremt dette er tilfældet, returneres skemaet i underskrevet stand. Når kurset er godkendt, meddeler den ansvarlige jurist til Administrationssekretariatet, at beløbet kan udbetales.

I forhold til seminarer omfattet af KSL § 16, stk. 1, litra d skal disse – forinden godkendelse kan finde sted – forelægges for Borgerrepræsentationen med henblik på, at denne anmoder medlemmet/medlemmerne om at deltage.

Når anmodningen foreligger, meddeler den ansvarlige jurist til Administrationssekretariatet, at beløbet kan udbetales.

For så vidt angår aktiviteter omfattet af KSL § 16, stk. 1, litra f, skal disse – forinden godkendelse kan finde sted – forelægges for enten Borgerrepræsentationen eller det relevante fagudvalg med henblik på, at Borgerrepræsentationen eller udvalget anmoder medlemmet/medlemmerne om at deltage. Når anmodningen foreligger, meddeler den ansvarlige jurist til Administrationssekretariatet, at beløbet kan udbetales.

IV. Den revisionsmæssige undersøgelse mv.

27. Ifølge Hvervsdatabasen på KKnet, BRPortalen, er Peter Schlüter valgt til:

- Københavns Kommunes Borgerrepræsentation.
- Socialudvalget.
- Beskæftigelses- og Integrationsudvalget.
- Revisionsudvalget.
- Delegeret til generalforsamlingen for Vestforbrænding I/S.
- EU's Regionale Socialfondsudvalg for Socialfondens Mål 3 for Københavns og Frederiksberg Kommuner.
- Bestyrelsen for Lynettefællesskabet I/S.
- Vejnavnenævnet.
- Dialogforum på Psykiatriområdet i Københavns Kommune.

Suppleant:

- Lokalnævnet for Københavns Politikreds.
- Folkeoplysningsudvalget.

Materiale til nye BR-medlemmer

28. Til nye medlemmer af Borgerrepræsentationen udleveres en Velkomstmappe, der indeholder:

- Information om det konstituerende møde.
- Oversigt samt adresseliste over Den ny Borgerrepræsentation 2006-2009.
- Oversigt over arrangementer og kursustilbud.
- Information om pc-hjemmearbejdsplads.
- Oplysningsskema til brug for udbetaling af vederlag mv.
- Ansøgningsskemaer til Metro- og HT-frikort samt taxakort.
- Telefonliste over medarbejdere i Borgerrepræsentationens Sekretariat.
- Den kommunale styrelseslov.
- Styrelsesvedtægt for Københavns Kommune.

- Forretningsorden for Borgerrepræsentationen.
- Offentlighedsloven.
- Forvaltningsloven.

Endvidere udleveres til de nye medlemmer:

- Håndbog for Borgerrepræsentationen.
- 180 grader rundt på 180 dage.
- Billedvifte af borgerrepræsentanterne.

Håndbogen indeholder en gennemgang af de regler, der ligger til grund for arbejdet som medlem af Borgerrepræsentationen. Endvidere er omtalt en række forhold af praktisk art, herunder samarbejdet med Borgerrepræsentationens Sekretariat.

Om tabt arbejdsfortjeneste fremgår bl.a.:

Ønsker et medlem at benytte denne ordning, sker det for et regnskabsår ad gangen, og der skal afleveres passende dokumentation for den tabte arbejdsfortjeneste.

Tabt arbejdsfortjeneste kan oppebæres af både lønmodtagere og selvstændige. Den, der anmoder om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, skal dokumentere sit indtægtstab.

Det er Borgerrepræsentationen selv, der inden for passende rammer fastlægger kravene til dokumentation.

Borgerrepræsentationen sørger for i passende omfang at kontrollere, at tabt arbejdsfortjeneste ikke oppebæres i situationer, hvor der ikke er ret til det.

For lønmodtageres vedkommende vil der som udgangspunkt skulle foreligge en erklæring om løntræk fra arbejdsgiveren.

For selvstændiges vedkommende kan en erklæring fra den pågældende selv efter omstændighederne opfylde kravene til dokumentation. Det må dog i alle tilfælde kunne

sandsynliggøres, at deltagelse i det kommunalpolitiske arbejde har medført et konkret indtægtstab.

Den tabte arbejdsfortjeneste omfatter i princippet ethvert økonomisk tab, herunder fx mistede feriepenge og pensionsbidrag.

Valget af erstatningsordningen

29. Der er i det sagsmateriale, som Revisionsdirektoratet har modtaget, ikke en egentlig anmodning fra Peter Schlüter om valg af ordningen med erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. Borgerrepræsentationens Sekretariat har i et brev af 4. januar 2006 til Peter Schlüter oplyst om ordningen, herunder at fristen for at tilmelde sig ordningen er inden den 1. februar i første år af valgperioden.

Borgerrepræsentationens Sekretariat har herefter oplyst i en mail af 25. januar 2006 til Peter Schlüter, at det er meddelt lønkontoret, Økonomiforvaltningens Administrationssekretariat, at der er sket tilmelding til erstatningsordningen. Det blev endvidere oplyst, at der vil blive fremsendt et skema, som skal udfyldes med oplysninger om, hvilke aktiviteter der er deltaget i, den anvendte tid og timelønnen. Hvis skemaet afleveres inden den 5. i en måned, kan erstatningsbeløbet medregnes i den følgende måneds lønudbetaling. Endelig fremgår det af mailen, at skemaet skal underskrives som dokumentation, og at det er lagt til grund, at Peter Schlüter er selvstændig, da skemaet ellers skal underskrives af arbejdsgiveren. Hvis der er spørgsmål til erstatningsordningen, skal disse rettes til Sekretariatet.

Det anbefales, at der fremover indhentes en formel ansøgning om tilmelding til ordningen. De fremtidige dokumentationskrav bør samtidig være oplyst.

Borgerrepræsentationens Sekretariat har taget anbefalingen til efterretning og vil fremover indhente en formel ansøgning om tilmelding til ordningen.

Gennemgang af de månedlige opgørelser mv.

30. I nedenstående tabel vises en oversigt over de aktiviteter, der fremgår af de månedlige opgørelser underskrevet af Peter Schlüter, og de på dette grundlag beregnede erstatningsbeløb.

Måned	Aktivitet ifølge opgørelser - timer -	Erstatningsbeløb - kr. -
Januar	48,50	
Februar	57,50	
Marts	97,00	
April	65,00	
Maj	84,75	
Juni	58,75	
August	35,25	
September	48,00	
Oktober	21,75	
I alt	516,50	

Aktiviteterne omfatter ud over møder i Borgerrepræsentationen og 2 stående udvalg også fx institutionsbesøg samt en række kurser og kursuslignende arrangementer.

Erstatningsbeløbene i tabellen modsvarer ikke nødvendigvis de faktisk månedlige udbetalte beløb. Dette skyldes bl.a., at udbetaling af erstatning for visse aktiviteter kræver særskilt godkendelse.

Peter Schlüter har ikke pr. 15. december 2006 indsendt en opgørelse med anmodning om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for november måned.

Som det fremgår af tabellen, har Peter Schlüter i 2006 modtaget i alt .r. i erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Beløbet er udbetalt som skattepligtig A-indkomst.

Peter Schlüter har oplyst en timeløn på 480 kr. Det maksimale daglige erstatningsbeløb på 1.800 kr. opnås således efter 3,75 timer.

Revisionsdirektoratet har kontrolleret for januar og februar måned, at de oplyste og godkendte aktiviteter berettiger til erstatning. For de følgende perioder er Borgerrepræsentationens Sekretariats sagsbehandling lagt til grund. De månedlige opgørelser er anvist i overensstemmelse med forretningsgangen og bemyndigelser herom.

Det er kontrolleret, at det faste vederlag er korrekt beregnet, og at der heri som foreskrevet er foretaget reduktion på 20.000 kr.

For aktiviteterne i januar og februar måned er det ligeledes påset, at Peter Schlüter faktisk har deltaget heri, i det omfang det har været muligt på grundlag mødereferater. Det er endelig kontrolleret for januar og februar måned samt ved stikprøver i de følgende måneder, at erstatningsbeløbet er beregnet korrekt.

Indberetning til lønsystemet

31. Administrationssekretariatet foretager indberetning til lønsystemet på grundlag af Borgerrepræsentationens Sekretariats anvisninger på de månedlige erklæringer fra Peter Schlüter. Udbetaling af erstatningsbeløb for nogle aktiviteter forudsætter godkendelse enten af Borgerrepræsentationen eller af Næstformandskabet, og udbetalingen sker i disse tilfælde på grundlag af særskilt korrespondance herom.

Det er konstateret, at et erstatningsbeløb på 3.600 kr. for kursusaktiviteter i februar måned, som blev godkendt af Næstformandskabet i marts måned, endnu ikke er blevet udbetalt, på trods af at Borgerrepræsentationens Sekretariat underrettede Administrationssekretariatet om godkendelsen. Revisionsdirektoratet observerede, at der i lønsagen lå et dokument vedrørende dette forhold med en notits af 9. november 2006 med påskriften "Er denne udbetalt!". Endvidere konstateredes et par mindre væsentlige forhold.

32. Revisionsdirektoratet har ønsket at foretage en revisionsmæssig bedømmelse af, at der er dokumentation for den lidte tabte arbejdsfortjeneste. Direktoratet har derfor efter

aftale med Peter Schlüter fået forevist relevante privatøkonomiske oplysninger for indeværende og tidligere år.

33. Borgerrepræsentationens Sekretariat har oplyst, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet telefonisk den 15. november 2006 har meddelt, at det – i overensstemmelse med vederlagsvejledningen – er op til kommunen selv at skønne, hvorvidt tabet kan anses for dokumenteret, og at ministeriet aldrig har taget stilling til, hvorvidt kravet om dokumentation indebærer, at kommunen for så vidt angår selvstændig erhvervsdrivende skal indhente navn på den selvstændiges firma, CVR-nr. mv.

I forhold til sidstnævnte vil Sekretariatet – set i lyset af den konkrete sag – vurdere behovet for en revurdering af dokumentationskravet for så vidt angår selvstændige erhvervsdrivende.

Ifølge Sekretariatet efterleves dokumentationskravet i overensstemmelse med de rammer, som lovgivningen fastsætter, men administration af ordningen om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste bygger herudover i vid udstrækning på en tillid til de medlemmer, som har tilmeldt sig ordningen, ligesom det er tilfældet med mange af de øvrige opgaver, som Sekretariatet varetager i relation til politikerne. Dette er en nødvendig forudsætning for en smidig opgavevaretagelse i forhold til medlemmerne af Borgerrepræsentationen.

Revisionsdirektoratets vurderinger

34. Revisionsdirektoratets undersøgelse af den konkrete sag har generelt vist, at kommunens udgifter til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste er blevet administreret i overensstemmelse med de gældende eksterne og internt fastsatte regelsæt.

Der er dog konstateret et par mindre væsentlige fejl, herunder er et erstatningsbeløb på 3.600 kr. for kursusaktiviteter, som blev godkendt og meddelt Administrationssekretariatet i marts måned, endnu ikke blevet udbetalt.

For så vidt angår spørgsmålet om dokumentationen for tabet, så fremgår det af Håndbog for Borgerrepræsentationen, at for selvstændiges vedkommende kan en erklæring fra den

aftale med Peter Schlüter fået forevist relevante privatøkonomiske oplysninger for indværende og tidligere år.

33. Borgerrepræsentationens Sekretariat har oplyst, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet telefonisk den 15. november 2006 har meddelt, at det – i overensstemmelse med vederlagsvejledningen – er op til kommunen selv at skønne, hvorvidt tabet kan anses for dokumenteret, og at ministeriet aldrig har taget stilling til, hvorvidt kravet om dokumentation indebærer, at kommunen for så vidt angår selvstændig erhvervsdrivende skal indhente navn på den selvstændiges firma, CVR-nr. mv.

I forhold til sidstnævnte vil Sekretariatet – set i lyset af den konkrete sag – vurdere behovet for en revurdering af dokumentationskravet for så vidt angår selvstændige erhvervsdrivende.

Ifølge Sekretariatet efterleves dokumentationskravet i overensstemmelse med de rammer, som lovgivningen fastsætter, men administration af ordningen om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste bygger herudover i vid udstrækning på en tillid til de medlemmer, som har tilmeldt sig ordningen, ligesom det er tilfældet med mange af de øvrige opgaver, som Sekretariatet varetager i relation til politikerne. Dette er en nødvendig forudsætning for en smidig opgavevaretagelse i forhold til medlemmerne af Borgerrepræsentationen.

Revisionsdirektoratets vurderinger

34. Revisionsdirektoratets undersøgelse af den konkrete sag har generelt vist, at kommunens udgifter til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste er blevet administreret i overensstemmelse med de gældende eksterne og internt fastsatte regelsæt.

Der er dog konstateret et par mindre væsentlige fejl, herunder er et erstatningsbeløb på 3.600 kr. for kursusaktiviteter, som blev godkendt og meddelt Administrationssekretariatet i marts måned, endnu ikke blevet udbetalt.

For så vidt angår spørgsmålet om dokumentationen for tabet, så fremgår det af Håndbog for Borgerrepræsentationen, at for selvstændiges vedkommende kan en erklæring fra den

pågældende selv efter omstændighederne opfyldte kravene til dokumentation. Ifølge Håndbogen må det dog i alle tilfælde kunne sandsynliggøres, at deltagelse i det kommunalpolitiske arbejde har medført et konkret indtægtstab.

Borgerrepræsentationen har ikke taget stilling til hvilke konkrete krav, der skal gælde til denne dokumentation.

Borgerrepræsentationens Sekretariat har ikke i sin forretningsgang eller ved oplysning til BR-medlemmet ved valget af erstatningsordningen fastsat, hvilke specifikke krav der stilles til dokumentationen for at kunne sandsynliggøre den tabte arbejdsfortjeneste.

Reglerne om erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste er for de selvstændige erhvervsdrivende ikke klare og entydige. Uklarheden drejer sig især om forståelsen af begrebet tab. Et tab kan opstå som følge af dels et fald i omsætningen/formuen dels en manglende stigning i omsætningen/formuen.

I begge situationer skal der foreligge en sandsynliggørelse af det påståede tab. Dokumentation herfor er lettest at løfte ved et fald. En manglende stigning er derimod særdeles vanskelig at påvise som følge af situationens hypotetiske karakter.

Konklusion

35. Revisionsdirektoratet finder – på grundlag af de af Peter Schlüter foreviste privatøkonomiske oplysninger – at det ikke kan sandsynliggøres, at der som selvstændig erhvervsdrivende er lidt et tab af en sådan størrelsesorden som udbetalt.

Hvorvidt der bør ske en regulering af de udbetalte erstatningsbeløb, er en administrativ/politisk beslutning. Efter direktoratets opfattelse må følgende kriterier indgå i overvejelserne herom:

- Borgerrepræsentationen har ikke fastsat krav til dokumentationen.
- Borgerrepræsentationens Sekretariat har derfor ikke fundet anledning til for selvstændig erhvervsdrivende at fastsætte specifikke krav for – som foreskrevet i Håndbogen – at kunne sandsynliggøre, at deltagelsen i det politiske arbejde har medført et konkret

indtægtstab, og oplyst herom fx ved valget af erstatningsordningen. Dokumentationen er således en erklæring fra BR-medlemmet.

- Reglerne for dokumentation for selvstændig erhvervsdrivende er ikke klare og entydige.
- At kommunen som arbejdsgiver er nærmest til at bære udgiften.

Anbefalinger

36. Revisionsdirektoratet anbefaler, at Økonomiforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen, at der fastsættes specifikke krav til dokumentationen for udbetaling af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste til medlemmer af Borgerrepræsentationen, der er selvstændig erhvervsdrivende.

Rent praktisk kan dokumentationskravet opfyldes ved fx at indhente en revisorerklæring (fra statsautoriseret eller registreret revisor) eller lignende om størrelsen af formuetabet i pågældende virksomhed, fx regnskabsoplysninger, skatteoplysninger, timelønninger fra brancher mfl.

Erklæring indhentes efter hver periode, hvor erstatningsordningen er valgt (årligt), og på dette grundlag vurderes, om der skal ske regulering af det udbetalte erstatningsbeløb.

Revisionsdirektoratet bistår gerne ved tilrettelæggelsen af den fremtidige ordning.

REVISIONSDIREKTORATET FOR KØBENHAVNS KOMMUNE

5. januar 2007

Jan Christensen

/Tommy Jacobsen

Peter Schlüter

København, 3. januar 2007

Kære Peter,

Jeg skal herved blot bekræfte din ansættelse som kommunikationskonsulent hos Viewpoint Communication. Der er indtil videre tale om en fleksibel ansættelsesform (dvs. på timebasis), som gør det muligt for dig at passe dit borgerlige ombud i Københavns Borgerrepræsentation.

Denne kombination af fastansættelse og omfanget af dit politiske arbejde har dog ikke uden problemer for os. Vores aftale har indtil videre betydet, at du arbejder på Viewpoint minimum en hel dag om ugen samt, at du tillige på andre tidspunkter arbejder for os, dels her i Nyhavn og dels hjemmefra, under rimelig hensyntagen til dit arbejde i Borgerrepræsentationen, samt hensynet til en varetagelse af et almindeligt familie- og fritidsliv.

Vi har indtil videre aftalt dit lønniveau på Viewpoint til pr. time, eksklusiv pension og feriepenge. Du har gjort gældende, at dit arbejde for Borgerrepræsentationen for dit vedkommende rent tidsmæssigt svarer til mindst et deltidsjob, samt, at aktiviteterne ligger spredt på vidt forskellige tidspunkter, og oftest indenfor Viewpoints normale arbejdstid. Dette har vi taget til efterretning og accepteret, da dine kompetencer og erfaringer er afgørende for opgaveløsningerne hos os.

Jeg beklager, at du ikke hidtil har set dig i stand til at arbejde hos os i det aftalte omfang grundet dit borgerlige ombud. Men på Viewpoint er en vis kontinuitet og rytme ønskelig blandt vore medarbejdere. Vi har på sigt svært ved at acceptere, at en kommunikationsmedarbejder er nødt til at tage fri i op imod halvdelen af sin aftalte arbejdstid, og tillige på alle mulige andre tidspunkter, grundet sit politiske engagement.

Omvendt har jeg naturligvis fuld forståelse for din vanskelige situation; at du stædigt forsøger at kombinere et yderst omfattende politisk arbejde for kommunen med et krævende karrierejob i kommunikationsbranchen. Jeg har derfor forsøgt at udvise maksimal fleksibilitet, men understreger, at vi ikke kan ansætte dig på fuld tid under de nuværende omstændigheder, om end Viewpoint kunne have behov herfor.

Jeg har indtil videre accepteret, at du ved siden af dit job hos Viewpoint har søgt at supplere din indtægt gennem freelancearbejde, men ordningen er ikke langtidsholdbar og du bliver på et tidspunkt nødt til at prioritere. Hvad angår dit job her på Viewpoint vil jeg høfligst minde dig om de tidsmæssige perspektiver i den jobbeskrivelse, som vi i fællesskab har udarbejdet, og at vi pt. ligger ca. 2-3 måneder bagud for vore forventede målsætninger for din ansættelse.

Jeg ser derfor gerne, at du i det nye år bliver i stand til minimum at arbejde på deltid for os.

Mange venlige hilsener,

Peer Kjær
Administrerende direktør

Viewpoint Communication ApS
Holbergsgade 26, 1. floor, DK-1057 Copenhagen K, Tel: 3314 4114 - Fax: 3314 4714
EMAIL: MAILTO:FINSSEN@VIEWPOINTCOM.COM, WEB: <http://www.viewpointcom.com>